

Số: 43/2020/QĐST-DS

Tp.Sóc Trăng, ngày 25 tháng 12 năm 2020

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: “Yêu cầu tuyên bố một người có
khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ SÓC TRĂNG, TỈNH SÓC TRĂNG

Với thành phần giải quyết việc dân sự:

Chủ tọa phiên họp: Bà Lý Bích Khiêm - Thẩm phán.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thu Hồng - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Sóc Trăng tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Lê Ngọc - Kiểm sát viên.

Trong ngày 25 tháng 12 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 44/2020/TLST-VDS ngày 12 tháng 10 năm 2020 về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp số: 216/2020/QĐPH-ST ngày 26 tháng 11 năm 2020, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị V, sinh năm 1957 (có mặt).

Địa chỉ: Số 831B đường LTK, khóm S, phường B, thành phố S, tỉnh S.

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Hà Thị Tuyết T (Nhưng), sinh năm 1987 (có mặt)

Địa chỉ: Số 831B đường LTK, khóm S, phường B, thành phố S, tỉnh S.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

- Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 29/6/2018, trong quá trình giải quyết vụ việc cũng như tại phiên họp, người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Nguyễn Thị V trình bày:

Bà là mẹ ruột của bà Hà Thị Tuyết T, có tổng cộng 04 người con gồm: Bà Hà Thị Tuyết T là người con thứ hai, bà Hà Thị Cẩm H, sinh năm 1989 là người con thứ ba, bà Hà Thị Cẩm L, sinh năm 1992 là người con thứ tư, ông Hà Phước T, sinh năm 1995 là người con thứ năm hiện cùng hộ khẩu thường trú số 831B

đường LTK, xóm S, phường B, thành phố S, tỉnh S. Tuy nhiên bà Hà Thị Tuyết T hiện không có chồng, con. Từ lúc 05 tuổi bà T có biểu hiện không nói chuyện và không đi được nên bà V đưa bà T đi khám bác sĩ và bác sĩ không nói bệnh gì chỉ nói chữa không được. Khoảng 16-17 tuổi bà T có hiện tượng không nói chuyện với ai và chỉ ngồi một chỗ xem ti vi còn việc tắm rửa, vệ sinh cá nhân là do bà V trực tiếp làm cho, nên bà V đưa bà T đi khám tại trạm y tế phường 4, thành phố Sóc Trăng thì phát hiện bà T bị bệnh tâm thần phân liệt và từ đó trạm y tế phường 4, thành phố Sóc Trăng cấp thuốc hàng tháng cho bà T uống đến bây giờ. Nay bà Nguyễn Thị V yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Hà Thị Tuyết T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi với mục đích để được đăng ký cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho bà.

- Tại phiên họp vị đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Sóc Trăng phát biểu ý kiến về việc tuân thủ pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự ở giai đoạn sơ thẩm và tại phiên họp:

Thẩm phán và Thư ký đã tuân thủ đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015. Về nội dung: Sau khi phân tích nội dung đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị V, có căn cứ và hợp pháp. Đề nghị Thẩm phán giải quyết chấp nhận đơn yêu cầu của bà V và chỉ định bà V là người giám hộ theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Sóc Trăng nhận định:

[1] Xét yêu cầu của bà Nguyễn Thị V về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Hà Thị Tuyết T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi: Thấy rằng, bà Hà Thị Tuyết T không có chồng con, từ lúc 05 tuổi đến nay bà T có những biểu hiện không nói chuyện với ai và chỉ ngồi một chỗ xem ti vi, không có khả năng nhận thức và làm chủ được hành vi. Trong sinh hoạt hàng ngày bà T không thể tự vệ sinh cá nhân và tự ăn uống, có biểu hiện trí nhớ kém. Từ đó, bà V đã đưa bà T đến Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ để khám bệnh và được bác sĩ nơi đây chẩn đoán bà T có bệnh lý tâm thần: Chậm phát triển tâm thần vừa (F71-ICD10). Tại phiên họp bà Hà Thị Tuyết T chỉ nhận biết được bà Nguyễn Thị V là mẹ của bà. Ngoài ra, bà T không hiểu và trả lời được những câu hỏi nào khác của Thẩm phán chủ tọa phiên họp và có biểu hiện khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[2] Trong quá trình giải quyết vụ việc, người yêu cầu đã cung cấp cho Tòa án nhân dân thành phố Sóc Trăng kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 111/2020/KLGĐYC ngày 12/5/2020 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ. Tại Bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo kết luận như

sau: Bà Hà Thị Tuyết T hiện tại có bệnh lý tâm thần chậm phát triển tâm thần vừa (F71-ICD10) và bà T có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Để đảm bảo cho việc giám định, Tòa án nhân dân thành phố Sóc Trăng đã đề nghị Trung Tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ cung cấp thông tin về quy trình giám định và đối tượng giám định có phải là bà Hà Thị Tuyết T không ? và kết luận giám định còn có hiệu lực không ? Qua đó Trung Tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ phúc đáp quy trình giám định cho bà Hà Thị Tuyết T thực hiện đúng theo quy định tại Thông tư 23/2019/TT-BYT ngày 18/8/2019 của Bộ Y tế quy định về quy trình giám định pháp y tâm thần và biểu mẫu sử dụng trong giám định pháp y tâm thần và đối tượng giám định chính là bà Hà Thị Tuyết T (đã đối chiếu thông tin với Chứng minh nhân dân, hộ khẩu, đơn yêu cầu giám định có xác nhận của chính quyền địa phương) và kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 111/2020/KLGĐYC ngày 12/5/2020 đến nay còn hiệu lực.

[3] Xét thấy, bà Hà Thị Tuyết T là người thành niên do bệnh lý tâm thần chậm phát triển tâm thần vừa (F71-ICD10); không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, bà Nguyễn Thị V yêu cầu tuyên bố bà Hà Thị Tuyết T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ phù hợp với quy định tại Điều 23 của Bộ luật dân sự năm 2015 nên được Tòa án chấp nhận.

[4] Xét yêu cầu của bà Nguyễn Thị V về việc yêu cầu Tòa án giao cho bà làm người giám hộ của bà T: Theo quy định tại khoản 3 Điều 53 và Điều 54 của Bộ luật dân sự năm 2015 thì người giám hộ của người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi do Tòa án chỉ định từ những người giám hộ đương nhiên là vợ, chồng, con, cha, mẹ có đủ các điều kiện làm người giám hộ....Đối chiếu với trường hợp của bà T thì hiện nay bà T không có chồng con. Xét thấy, bà Nguyễn Thị V có đủ điều kiện làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 của Bộ luật dân sự năm 2015 nên yêu cầu này của bà V là có căn cứ.

[5] Từ những phân tích nêu trên, thấy rằng ý kiến đề nghị của Kiểm sát viên và yêu cầu của bà V là có căn cứ nên Tòa án quyết định chấp nhận đề nghị của kiểm sát viên và chấp nhận yêu cầu của bà V. Tuyên bố bà Hà Thị Tuyết T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà V là người giám hộ cho bà T theo quy định của pháp luật. Bà Nguyễn Thị V có quyền và nghĩa vụ theo quy định tại Điều 57, Điều 58 và Điều 59 của Bộ luật dân sự năm 2015.

[6] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị V phải chịu số tiền 300.000 đồng theo quy định tại khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án. Nhưng theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết

326/2016/UBTVQH ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án thì bà Nguyễn Thị V được miễn nộp tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 372, Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

Áp dụng Điều 23, Điều 48, Điều 49, khoản 3 Điều 53, Điều 54, Điều 57, Điều 58, Điều 59, Khoản 2 Điều 136 của Bộ luật dân sự;

Áp dụng khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị V.

1.1. Tuyên bố bà Hà Thị Tuyết T, sinh năm 1987. Địa chỉ: Số 831B đường LTK, khóm S, phường T, thành phố S, tỉnh S là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

1.2. Bà Nguyễn Thị V, sinh năm 1957. Địa chỉ: Số 831B đường LTK, khóm S, phường T, thành phố S, tỉnh S là người giám hộ cho bà Hà Thị Tuyết T. Bà Nguyễn Thị V có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với bà Hà Thị Tuyết T được quy định tại các Điều 57, 58 và 59 của Bộ luật dân sự năm 2015.

1.3. Khi bà Hà Thị Tuyết T không còn ở trong tình trạng bị tuyên bố là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thì bà Hà Thị Tuyết T hoặc người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan có quyền yêu cầu Tòa án ra quyết định hủy bỏ quyết định tuyên bố bà Hà Thị Tuyết T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định của pháp luật.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự phải nộp là 300.000 đồng bà Nguyễn Thị V phải chịu nhưng theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án thì bà Nguyễn Thị V được miễn nộp tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

3. Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Đối với đương sự vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc ngày quyết định được thông báo, niêm yết để yêu cầu Tòa án nhân dân tỉnh Sóc Trăng giải quyết theo thủ tục phúc thẩm. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

4. Quyết định này được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án

dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7a, 7b và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Sóc Trăng;
- VKSND TPST;
- Chi cục THADS TPST;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ việc.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP
Đã ký

Lý Bích Khiêm